

NOTA AAN HET OVERLEGCOMITE

Betreft: - Vraag naar terugbetaling van de te veel geïnde federale energiebijdrage en een correcte juridische oplossing.

INLEIDING EN/OF VOORAFGAANDEN

De distributienetbeheerders hebben in het verleden te veel federale bijdrage geïnd bij hun afnemers. Er stellen zich twee problemen die op korte termijn moeten worden opgelost:

- Er moet een regelgevend initiatief worden genomen om te vermijden dat dit in de toekomst zich nog kan voordoen. Er is dus nood aan een sluitende wettelijke regeling voor de behandeling van de saldi van de federale bijdrage die in de toekomst eventueel nog zullen worden opgebouwd.
- Er moet een regelgevend kader worden uitgewerkt dat toelaat de teveel geïnde federale bijdrage op korte termijn terug te storten aan de eindklanten.

UITEENZETTING

De elektriciteitsverbruikers, gezinnen en bedrijven, betalen via de federale bijdrage mee voor een aantal maatregelen van de federale overheid. Het gaat bijvoorbeeld om de kosten van de CREG en voor de nucleaire passiva.

De modaliteiten van doorrekening van de federale bijdrage zijn – in lijn met de federale bevoegdheid in deze materie – op federaal niveau geregeld, zijnde in art. 21bis Elektriciteitswet, alsook in een KB van 24 maart 2003. De bijdrage wordt gefactureerd door de transmissienetbeheerder aan de houders van een toegangscontract of aan de distributienetbeheerders. De toeslag kan worden doorgefactureerd tot deze uiteindelijk wordt gefactureerd aan degene die de kWh voor eigen gebruik heeft verbruikt. Ook de modaliteiten van doorrekening door de distributienetbeheerders worden federaal geregeld.

De federale bijdrage, bepaald door art. 21bis Elektriciteitswet is door deze bepaling uitdrukkelijk beschreven als een “toeslag”, van toepassing op elke kWh afgenomen van het transmissienet. Het is echter geenszins een transmissienettarief.

Op 6 januari 2014 werd de bijzondere wet met betrekking tot de Zesde Staatshervorming afgekondigd. Door art. 19 van die wet wordt de materie distributienettarieven voor elektriciteit geregionaliseerd. Op 1 juli 2014 traden deze bepalingen van de voornoemde bijzondere wet van 6 januari 2014 in werking. De gewestelijke regelgevers hebben elk op eigen wijze van de nieuwe gewestelijke bevoegdheid inzake tarieven gebruik gemaakt.

Tot 1 juli 2014 was de CREG bevoegd voor zowel de materie van de distributienettarieven als voor een aantal uitvoeringstaken inzake de federale bijdrage elektriciteit. Sinds 1 juli 2014 zijn de distributienettarieven geregionaliseerd. De Zesde Staatshervorming heeft echter geen invloed op de bevoegdheid m.b.t. de federale bijdrage. De federale bijdrage vormt geen onderdeel van de nettarieven. Ze werd dus niet betrokken bij de regionalisering van de distributienettarieven. Als financieringsmechanisme van federale maatregelen blijft de federale bijdrage dus binnen de federale bevoegdheden vallen, ook ná 1 juli 2014.

De elektriciteitsleveranciers innen de heffing bij hun klanten. Zij storten deze ontvangsten door naar de distributienetbeheerders, die op hun beurt doorstorten naar de hoogspanningsnetbeheerder Elia. Elia stort uiteindelijk door naar de CREG, die de middelen verzamelt voor de overheid en jaarlijks de tarieven vastlegt.

Het is gebleken dat de voorbije jaren aan de elektriciteitsverbruikers voor tientallen miljoenen euro's teveel federale energieheffing is aangerekend. De bedragen die tussen de partijen worden doorgestort zijn afhankelijk van het elektriciteitsverbruik. Elia gaat daarbij uit van de hoeveelheid stroom die over het hoogspanningsnet wordt vervoerd. De distributienetbeheerders moeten bedragen aanrekenen volgens het verbruik via hun distributienetten. Door de toename van de decentrale elektriciteitsproductie zit er meer en meer verschil op de berekeningswijze van Elia en deze van de distributienetbeheerders. Voor het Vlaamse Gewest lopen deze almaar verder op. Zo staat er volgens de VREG momenteel een bedrag ter waarde van 75 miljoen euro open. Dat zijn de gecumuleerde bedragen van de Vlaamse distributienetbeheerders die te veel ontvangen zijn over de periode 2008-2016.

Er is een wijziging van de regelgeving nodig om het mogelijk te maken dat de openstaande boni na vaststelling door de CREG via de nettarieven kunnen terugvloeien naar de eindafnemers. De federale regering moet nog het KB goedkeuren dat een juridisch correcte oplossing biedt om de teveel geïnde bedragen op zo kort mogelijke termijn aan de gezinnen en bedrijven terug te betalen.

VOORSTEL VAN BESLISSING

Het Overlegcomité neemt akte van de vraag van de Vlaamse Regering en gelast de federale regering zo spoedig mogelijk:

- een juridisch correcte oplossing goed te keuren die de CREG toelaat om de teveel geïnde bedragen van de federale energieheffing in het Vlaams gewest te laten terugvloeien naar de Vlaamse eindklanten en dit per 1 januari 2018;
- de bestaande regelgeving te wijzigen zodat voor de toekomst de federale bijdrage op een correcte manier wordt gevestigd en er een sluitende wettelijke regeling komt voor de behandeling van de saldi van de federale bijdrage die in de toekomst eventueel nog zullen worden opgebouwd.

LEDEN DIE HET DOSSIER INDIENEN

Geert Bourgeois
Minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed